

SZENTES ÉS VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megyei gazdasági és ösztöndíj bizottság.
 Helyettesi ár:
 Egy példány 3 korona 50 fillér. Feléve 5 kor. Ígyes erre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kossuth-tér, Haris-ház,
 levél a köziratok címenél.

Hirdetéseket és nyilvántartási közleményeket
 a kiadóhivatal
 mérsékelt áron számít fel.

Az iskola és a pálinka.

Azok között a kérdések között, melyek korunkban a nyilvánosságot annyira foglalkoztatják, a pálinka ellen való küzdelem kétségkívül az első között említhető. Jogászok, természettudósok, orvosok, lelkészek, tanárok, kriminálisták és nemzetgazdászok mindmegannyian saját szempontjukból világítják meg ezt a nagyfontosságú kérdést és iparkodnak azon, hogy a pálinka, az alkohol romboló hatását melyet úgy az egyének, mind pedig a társadalomnak egészségi viszonyaira gyakorol, kimutathassák.

Mind ezeknek a tevékenységét és fáradozását a statisztika készséggel támogatja, mert mindnyájan hivatkozhatnak a statisztikai kimutatásokra, melyek a pálinka, az alkohol káros hatását az emberiségre nézve olyan megdöbbentően igazolják.

A társadalmi jólét harcosainak ez a munkássága idővel egy olyan sokszor ismétlődő és egy megdönthetetlennek látszó dogmát tudott felállítani, mely magában foglalja a jelenkor legnagyobb veszedelmét. Ez a veszedelem az emberiség három legkérelmezhetlenebb ellensége: az alkohol vagyis a pálinka, a tüdővész és a bujakór.

Az emberi nemnek ebben a három szóban összefoglalt veszedelme rettenetes módon hozzájárult az emberi nem.

nek erkölcsi és fizikai pusztulásához és idővel teljesen hatalmába kerítene az egész emberiséget, ha nem sikerülne valahogyan gátat vetni e hármias veszedelem továbbterjedésének.

A pálinkával, az alkohollal még aránylag a legkönnyebben végezhetünk, mert az alkoholizmus terjedésének aránytalanul könnyebben lehet gátat vetni, mint a másik kettőnek. Elképzelhető tehát, hogy az anti-alkoholisták hatalmas munkásságát fejtenek ki a siker érdekében, bár buzgalmukban olykor túl is lönek a célon különösen az által, hogy a szeszés italoktól való teljes tartózkodást követelik az emberiségtől. Mindazonáltal a mértékletességre célzó törekvéseknek feltétlenül megvan a jogosultságuk és az anti-alkoholisták ebben az irányban is érték el legnagyobb sikereiket.

Egy tekintetben azonban a szeszés italok élvezetétől való teljes tartózkodásnak mégis megvan a maga jogosultsága és ez a teljes tartózkodás az ifjúkorra vonatkozik. A szeszés italok élvezete ebben a korban feltétlenül káros hatású, mert az ifjú testnek szervezete, a hasonlíthatatlanul nagyobb anyagcseréje miatt az alkohol mérgező hatásától legtöbbször szenved és ebben az orvosi tudomány is pártolja az alkohol ellenesek teljes tartózkodásra vonatkozó elveit.

A tudomány és az emberbaráti eszme harcosainak ezen együttes törekvése az iskolát szemelte ki szövetséges társul, ahol a tanuló ifjúságot legkönnyebben lehet kioktatni a szeszés italok veszedelmes voltáról.

A megvitatott tervek szerint az ifjúságot első sorban az alkohol káros hatásaival akarják megismertetni; bizonyítják azt, hogy mennyit szenved az emberi szervezet a gyakori és folytonos szesz-elvezés folytán. Megismertetik az ifjúságot az alkoholizmus gazdasági szempontból való káros hatásaival; hogy mennyi erkölcsi és anyagi pusztulás, továbbá elzülles jár az alkoholizmus nyomában.

Ha az ifjúságot már az iskolában megismertetik ezen eszmékkel, akkor a felnövekedő emberiségbe beleoltják az alkoholtól való félelmet és ekkor — úgy vélik — elérhető lesz, hogy az ilyen módon felnevelt társadalom nem fog annyira visszaélni a szeszés italok élvezetével.

Visszahatólag még a szülők is érezni fogják a gyermekek tartózkodását, mert igazán gyakori példa, hogy a szülék sokszor csupa jósból, sokszor pedig csupa nemtörődömségből is megengedik a gyermekeknek a szeszés italok élvezetét. Ez úton az iskola erkölcsileg javító hatással lenne az otthon lefolyó életre is. És ez tényleg így volna már

TÁRKA.

Találkozás

Az István-úton, a Városliget szélén egy szürös atyafi haladt cammogó léptekkel. Óvatosan, kémiően nézett körül, mint aki tájékozni igyekszik magát. Öreg, törődött embernek látszott. A csontos arc értelmet, talán egy kis ravaszsgot is fejezett ki. A júniusi est leszállóban, a levegő tikkadt, fülledt. A szürös ember, miután egy ideig megállt, lassan bekanyarodott a Ligetbe. Erősen megnézte a járőreket. Valakit megszólítani akart. Valogatott beünn.

Elhatarozta magát. Egy padon ülő öreg napszámásra esett a választás. Feléje ment.

— Nem lenne szives megmondani, kérem, merre van erre a Borostyan-körösmá?

A megszólított lustán emelte fel kővér szemhéját, hogy megnézzék azt, aki megszólította, aztán válaszolt:

— Hamar céléri, ha igyekszik a Hermina-útra. Csak balra kell menni, majd megmondják ottan.

— Köszönöm az utbaigazítást, de én már azt se tudom, merre esik a Hermina-út? Vagy talán nem is tudtam soha. Nem vagyok idevalósi.

— Azt látom, — jegyezte meg a napszámós.

— Vamosszékről kerültem föl. Egy kis sorom van.

— Hunnan? — kérdezte a napszámós, figyelmesen nézve az előtt álló szürös embert.

— Vamosszékről. Fél napi járőrföld vasúton. Négy forintot fizettem, amért felhoztak. A napszámós felkelt. Komor, napégett, arca mintha kiderült volna.

— Vamosszéki ember? Ugy rémlik, hogy ösmérem én kigyelmedet.

— Az is meglehet.

— De úgy is van. Itt szolgált valamikor a lőféjű vasútnál. Kocsis volt.

— A már szent igaz. Nagyon eltanálta A napszámós mosolygott.

— Könnyű volt azt kitanálni. Még azt is tudom, hogy Tót Kiss Mihálynak híjjék kigyelmedet.

A szürös ember igyekezett nagyot csudálkozni.

— Ejnye, no! Ez már mégis. De hát hunnan tudja olyan akkurátosan?

— Hunnan tudom? Hat onnan, hogy huszonhat esztendővel ezelőtt együtt voltunk kocsisok a lőféjűnél. En vagyok a Hadar Imre.

— Az Imre? — csudálkozott tovább Tót Kiss Mihály, — nem lehet az. Hadd látom csak jól. Az ám, mákos ucce, formit hozzá nagyon. De egy kicsit elformálódott azótától; olyan fekete volt a bajusza mint a szurok. Hat a haját hová tette, Imre koma? No nézze meg az ember! Csakugyan

A legkiválóbb tanárok és orvosok-tüdőbetegségek, légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábba-dozóknál influenza után ajánlatik.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testulót, eltávolítja a köpöket és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerár kb n legenytel 4 koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alant céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz) 64

napjainkban is, ha az iskolában már régtől fogva foglalkoznának az alkoholizmus veszedelmes pusztításaival.

Napjainkban, amikor már annyifele ujitással találkozunk majd mindennél, majdnem minden téren, miért ne volna lehetséges ezt az ujitást is az iskolába, még pedig az összes tanítézetekbe bevezetni.

A népiskolákban megkezdheti a tanító a gyermekek kioktatását; a középiskolákban pedig az egészségtan tanáraiként szereplő orvosok fontos hivatásra találnak abban, ha az ifjúságot előadásai folyamán az alkohol veszedelmes voltáról kioktatják. A hatás — megvagyunk róla győződve — nem maradna el sehol.

Az egész emberiségnek ez a hatalmas ellensége legyőzőjére találna ebben a törekvésben, melynek erkölcsi és nemesítő hatása az új nemzedékben előre láthatólag olyan szembeálló módon fog kifejezésre jutni, hogy ilyen sikerről az alkohol ellenesek legteljesebb szószólói talán ma még álmodni sem merészelnék.

E mellett még a másik két, fentebb említett veszedelemnek, a tüdővésznek és a bujakórnak is közvetlenül gálat emelnének, mert józan gondolkodású emberi társadalmat nevelnek fel, mely tartózkodni fog a kicsapongásoktól és mértéktelen életmódtól, amelyeknek következményeiként jelennek meg azok a veszedelmek, melyek ma már az emberi társadalmat pusztulásal fenyegetik.

Harmadik osztály a gyorsvonatokon.

Neményi Ambrus ország képviselője, a vasúti ügyek alapos ismerője, a Budapesti Hírlap hasábjain igen érdekes cikksorozatot tett közzé az államvasutakról és ebben sok, a közönség kényelme szempontjából figyelemreméltó eszmét vetett fel.

Ezek között kétségtelenül általános érdek-

lődésre tarthat számot az általa megpendített az a terv, hogy a gyorsvonatokon III. osztály: léptenessen éltebe.

Ez az eszme megérdemli, hogy illetékes körök bővebben foglalkozzanak vele, mert ezt határozottan kívánja a közönség érdeke. Mindjárt szembeötlik ez, ha valaki külföldre kerül és ott utazik. Külföldön a gyorsvonaton van harmadik osztályú kocsi, a személyvonatok pedig 4-ik osztályú kocsikat is visznek.

Az utazó közönség zöme a külföldön a harmadik osztályt veszi igénybe. Ezen utazik a kereskedő, a hivatalnok, a tanár, orvos, ügyvéd és a jómódú, sőt gazdag polgárember is. És utazhat bátran, mert a kocsik, ha üléseik nincsenek is plüsből vagy bőrből, de kényelmesek, jók és a kocsik felszerelése egyebekben teljesen hasonló a többi kocsiéhoz. A második osztályban már csak azok utaznak, akik a kiváltságosakhoz tartoznak, vagy legalább akarnak tartozni. Az első osztályú kocsik többnyire üresek, csak a legelkelőbbek használják. Az egész személyforgalom sulypontja a 3-ik osztályon van.

Az egészen szegény néposztály részére ott van a személyvonatok negyedik osztálya; így tehát személyvonatokon is igénybe veheti a 3-ik osztályt még az intelligens közönség is.

Enek a berendezésnek nagy hordereje van. Nemcsak, hogy lehetővé teszi az olcsó utazást, hanem ezt általánossá is teszi, mert újabb elemeknek teszi hozzáférhetővé. Amit tehát a külföldi vasutak esetleg veszítenének a révén, — az erkölcsi és közművelődési előnyöktől eltekintve — bőven visszakapják a vámon.

Ami minden ujitást, próbálkozást veszünk a külföldtől, hogy ezt az igazán nagy fontossággal bíró berendezést is kísérlet tárgyává lehetne tenni. A kísérletezést pedig, — meg vagyunk róla győződve — csakhamar követné az állandósítás.

A gyorsvonatoknak III. osztályú, a személyvonatoknak pedig IV. osztályúval való kibővítése és kielégítő felszerelése a következő haszonnal járna:

— Az nem jó sor, — mondta Tót Kiss Mihály — kivált ha az ember kissé előregszik. Fiatalon oda se néz az ember a világnak. Ha van, jó; ha nincs, úgy is jó. De már vénségére...

Elgondolkozott, aztán ismét megszólalt:

— Nini, egyet mondok, kettő lesz belőle. Ide hallgasson, Hadar Imre komám.

— Fülelek.

— Gyűjön kigyelmed haza. Már úgy mint velem. A nu't héten temettük a sógoromat, a Kurta Bálintot. Az volt a község csőze. Most hát megmondom az igazat, én vagyok a község birája, már három esztendeje.

— Ugy?

— Ugy am. Nem dicsekedésből mondom, csak éppen azért, hogy felbízassam. — Engem! — kérdezte Hadar Imre, ki nem minden irigység nélkül nézte az egykori kocsi társát.

— Igen, kigyelmedet. Már arra akarom bízattni, hogy gyűjön hozzánk csőznek, Nem lesz semmi baja. Kap krumpliföldet, kukoricaföldet, kommenciót, ami dukál, No, egy-kettőre.

— Megyek, — mondotta Hadar Imre és nagyot csapott Tót Kiss Mihály markába.

— Megvan az alku. Meg is ihatjuk az áldomást. Mert én most már viszem.

1.) Az egész magyar értelmiséget nagyobb igénytelenségre szoktatná.

2.) A vagyontalanabb rétegeknek, akiknek pedig épp úgy lehetnek sürgős ügyek, mint a vagyonosabbaknak, gyors és olcsó utazásra adna lehetőséget.

3.) Mindezek következtében a forgalmat emelné. A IV-ik osztályú pedig a legszegényebb munkás-osztályokat elégtelen kihasználás miatt s ezek forgalmát is lényegesen előmozdítaná.

4.) A forgalom sulypontját a III-ik osztályra helyezvén, az I. és II. osztály, főként költséges kocsiknak számát tetemesen apasztaná és így a vasútat kiadásait csökkentené.

5.) Az ilyen átalakítás amilyen mérvben válna javára a nagy sokaságnak s ezzel együtt a vasútat bevételének: olyan mértékben mozdítaná elő, az I. és II. osztály után szedhető nagyobb díjak folytán, a különböző vagyoni viszonyoknak megfelelő arányos teherviselést.

És tévedés azt hinni, hogy a mi közönségük azért utazik kivétel nélkül II. vagy I. osztályon, mert úrhatnám. Nem ezért, hanem azért utazik így a legtöbb ember, mert nem adnak neki alkalmat, hogy gyorsan és tühelő módon utazhassék III. osztályon.

A Neményi Ambrus terve különben, mint értesülünk, való alakot fog ölteni. A kereskedelemügyi minisztériumban tanulmányozás tárgyává teszik az életrevaló tanácsot és a külföldi példákhoz levont következtetések, meg a hazai viszonyok egybevetése után javaslatot készítenek a nagyközönség jogos érdekei szempontjából oly annyira fontos államvasúti ujitásra nézve.

A kisipar kibontakozási útja.

Mindennapi dolog, általánosan ismert is, hogy a kisiparosaink hamar hitat fordítanak a mesterségüknek. Ha egy napidíjas, no meg éppen ha irnok, sőt ha hivatalos állás is megüresedik, az ezekre pályázik leguagyobb része bizonyosan a szerszámukat sutba dobó mesterember lesz. Sokan kíváncsiak, új nemzedék nem pótolja kellően a hiányt, mert hiszen a meglévő önálló kis-

Betértek egy kocsmába. Sört rendeltek. A bíró nagyon beszédes lett.

— De régen nem kocscintottunk. Hatha még tudná, milyen sorban járok én itten.

— Ugyan milyen sorban? — kérdezte Hadar Imre.

— Háztnézőbe.

— A már valami.

A volt kocsi, a községi bíró hunyorított a szemével.

— Nagy sora van annak. A fiamnak nézek asszonyt. Itt szolgált, Pesten, aztán beleszerzett egy leányha. Most már haza került, már mint a fiam, nem volt nyugta, addig rimázkodott, míg el nem jöttem. Aztán, ha a leány is úgy akarja, hát haza viszem. Hadd éljék világukat. Arra való.

— Igen, — hagyta helyben Hadar Imre.

— Csakhogy, — folytatta Tót Kiss Mihály, — egész nap nem tudok ráakadni a leányra.

— Talán nincs Budapesten.

— De itt van az. Csakhogy nincs helyben. Hatszor is ott jártam a kvártély-asszonyánál a Soroksári-útcában, de nem találtam otthon.

— Hát bizony az olyan facér cseléd elköszál.

— Igen, el köszál.

a Hadar Imre. Nem adom egy tal lecséért, hogy így ráakadtam a régi cimborára.

Kezet fogtak. Tót Kiss Mihály folytatta:

— No nem hittem volna. Hadd latom csak, hiszen kigyelmed a mi vidékünkön való.

— Igen, Vamostiteiről.

— Persze, hogy onnan. Aztán azótául mindig itt van, ebben a nagy városban?

— Igen bizony. Itt ragadtam.

— Aztan hogy megy a sora?

— Komiszul. Azaz sehogya.

— Mit dolgozott? — tudakolta Tót Kiss Mihály.

— Mindent össze-vissza. Napszámokodom. Hunn van, hunn nincs. Ahogy gyűn. Hát kigyelmed hogy van azóta?

— Megvagyok, hála Istennek, kutyam bajom. Nem sajnalom, hogy itthagytam ezt a Pestet. Ejnye no, de örvendek, igazán örvendek, hogy látom. Sohase hittem volna. Csak nagyon megpenészedett a bujása, aki kutya áldója van.

Hadar Imre búsan rázogatta a fejét.

— Bizony magam is megpenészedtem.

Alig hogy a labomom vagyok nem jó dolga van a szegény embernek ebben a nagy városban. Hát még ha úgy marad, mint én, özvegyen. Egy macskám sincs. Néha azt se tudom, hol hálók, hol kelek.

iparosok nagy része nem tart tanoncot sem. Mégis azt panasolják a mesterekből, hogy sokan vannak és hogy ezért nem jut közülük egyre-egyre annyi munka, amennyiből megélhetnének.

Hát hogy ez igaz-e vagy nem: erről akartunk egyszer már meggyőződni. Megvizeltük a célből a statisztikai adatokat, hogy megtudjuk, hány legfontosabb iparágban önálló mesterember van ez idő szerint Magyarországon és a megtudott adatok alapján összeállítottuk az alábbi táblázatot, melyből kitűnik, hogy Németországban, Ausztriában és Magyarországon — egymashoz viszonyítva — hány lakos esik egy-egy hasonló szakmabeli mesteremlére.

Mert hány ember szükségletét fedezi az önálló mester, ugyanannyi embernek kell egy-egy mesteremlért el is tartania.

Az 1900-ik évben volt Magyarországon önállóan dolgozó iparos, Gerster M. könyve szerint:

cipész és csizmadia	—	60.148	mester
férfiszabó	—	21.697	»
asztalos	—	17.325	»
ács	—	13.953	»
lakatos	—	3.912	»

Ezek a számok azonban mitsem bizonyítanak így magukban véve. Sem azt, hogy sokan, sem azt, hogy kevesen vannak a fent elősorolt iparágakbeli mesteremberek. Erről — ami pedig a legfontosabb, — csak úgy nyertünk tiszta képet, ha a mesterek számát egybevetjük a lakosság számaival és kimutatjuk az arányt, hány lakos esik egy-egy iparosra és azt a viszonyt összehasonlítjuk a szomszédos országok azonos szakmáival.

Ezt vizsgálva, aztán rajövünk, hogy egy mesterre esik lakos:

	nálunk	Ausztr.	Németorsz.
cipész és csizmadia	158	130	110
szabó	—	291	157
asztalos	—	433	206
ács	—	816	302
lakatos	—	1480	352

Látnivaló tehát ezekből a számszorosításokból, hogy bizony hazánkban esik a legtöbb ember egy-egy iparos fentartására, tehát nem iparos van sok nálunk, hanem a munka kevés.

Fogyasztó képességünknek ez a táblázat semmiképpen sem lehet hű tükrre, bár hogy ez tekintetben is a fentemlített két szomszédos ország mögé kerülünk; mert sok — a fent elősorolt iparágakbeli kész árú jön be hozzánk.

Az 1900. évet véve itt is zsinórmentékül,

Tót Kiss Mihály ennéi az utolsó szónál megvakarta a fejét. Aztán bizalmasan odaszólt Hadar Imrének:

— Csakhogy, tudja kigyelmed, sok-féléképp lehet köszálni. Mégis csak szeretném tudni, hogy milyen fajta, ha már a menyem lesz. Azért, mondok, utána járok egy kicsit. A kvártélyos asszonya azt mondta, hogy este a borostyán-korcsában szokott rostokolni. Hát majd odanézek.

Hadar Imre felállott.

— Bizza azt csak én rá, Tót Kiss Mihály uram. Látom, hogy fáradt, törődött. — Szó, ami szó, sokat maszkaltam.

— Aztán meg, — magyarázta Hadar Imre — így szűroesen nem is dukál odamenni. Csupa cifra népség jár oda. Maradjon csak itt békességben. Mire egy-két korsó sört felhajt, itt vagyok a leánynyal. Majd megnezem én, milyen a fajtája, konyitok hozzá. Sokat láttam azóta, hogy nem láttuk egymást. Csak mondja meg szaporán, hogy hívják azt a lányt.

— Kardos Borcsának. Fekete szemű leány, úgy mondta a fam.

— Jól van. Menten itt leszek.

Háromnegyed óra múlva Hadar Imre visszajött másodmagával. Hozta a leányt.

— Ehun van. Ez az.

abban az esztendőben behozott hozzánk

Ausztriából:

kész cipő	—	18.198.000	kor. értékben
kész férfiruha	—	11.327.720	»
kész bűtor	—	15.782.205	»
kész fémárú	—	20.600.000	»

Ha elérhetnők azt, hogy ezen behozott kész árúk nagybörbrést nálunk itthon készítenek el, akkor nem sok, hanem kevés iparosunk volna.

Szinte halljuk azonban a kisiparos polgártársainknak azt az ellenvetését, hogy az a behozott sok cipő, ruha és bűtor legnagyobb részében mind gyári készítmény.

Ez a hiedelem nagyon téves. A hozzánk behozott kérdéses ipacikkiek többnyire kisiparosok készítményei és viszonylag celeny-szően keves azokban a gyári munka.

Az eladást eszközölő vállalkozók gyárosoknak mondják ugyan magukat és nagy raktarakat tartanak fenn. Nyomatványaikon nagy és még nagyobb keményű épületek vannak bemutatva, de tényleg gépekkel, gőzerővel és munkásörmégekkel dolgozó gyár a legkevésbé van közöttük.

Bécsből jön hozzánk a legtöbb kész cipő, ruha és bűtor. Ugyanott nagyszámú kivételi cég áll fenn, melyeknek Magyarországon a fő működési terük. Itt nálunk mint gyári cégek szerepelnek és olcsó kész árakkal önzölik el piacainkat. Ezek az árak azonban korántsem gyarakban, képekkel, munkások által készíttetnek, hanem csakis ugyanolyan mesteremberek, kisiparosok által otthon, a saját műhelyekben, mint milyenek a mi kisiparosaink, — akik ugyanúgy élnek és laknak, teljesen azonos viszonyok között is, mint a mielyünk.

Mi az oka tehát annak, hogy ezek kész munkája olcsóbb, mint a mi mesterembereinké és hogy ez által az eddig uralt piacainkról bennünket leszorítani képesek?

Ennek oka: a munka organizációja.

A tőke mindenhatósága a vállalkozót abba a helyzetbe juttatja, hogy a nyersanyagot olcsóbban szerzi be és ezt helyesen kiszámítva, adja feldolgozás végett az iparos kezébe. A helyesen alkalmazott munkamegosztás potolja a gépet, a mindig egyforma munkát végző és erre begyakorolt kéz előnyösebb a gép munkájánál. Az iparos csak dolgozik; a nyers anyag beszerzésének és a kész árú értékesítésének gondoljai nem terhelik. Ezek a dolgok megfelelő derék erőkre vannak bízva.

Igy tekintve a dolgot, tisztul a mentő ösvény, mely iparosainkat a kétségbeesés

Tót Kiss Mihály jól megnézte a csinos, barna leányt, ki igyekezett a szemét lesütüni.

— No fiam, — kérdezte Tót Kiss Mihály — hát akarsz-e velem jönni?

— Ha elvisz . . .

— Akarsz-e a fiam felesége lenni?

— Ha elvisz . . .

— Nohát készülj. Holnap hajnalban indulunk. Várlak a vasútnál, de előbb igyál egy kis sört.

— Köszönöm, nem élek vele.

A leány távozott, a leendő rokonok mellőztek minden érzékenységet. Mikor a két öreg cimborra együtt maradt, Tót Kiss Mihály felvetette a kérdést:

— Hát milyen fajta?

Hadar Imre jól megfontolta a választ, azután így felelt:

— Hiszen nem mondom, hogy olyan szemérmes, mint Zsuzsánna, vagy olyan ártatlan, mint Genováé, de ha megbecsüli magát, olyan hűséges felesége lehet a kigyelmed fiának, mint amilyen Sára volt Abrahamnak. Én mondom.

A bibliai hasonlatok imponáltak a leendő apósának.

— Akkor hát nincs baj, — mondotta — koccintsunk.

Luczián.

sűrűségéből kivetheti. Ha iparosaink — összeállva — ugyanigy nagyon, készpénzen szerezhetnék be a nyersanyagokat, a munkát maguk között megosztanák és azon helyzetbe juthatnának, hogy egyfolytában dolgozhasanak; kereskedelmi szakerő gondoskodnék a nyersanyag bevásárlásáról és a kész munka értékesítéséről és a mindezekhez szükséges tőke rendelkezésre állana, — akkor kivivhatnák, hogy a most importált kézműárúkat piacainkról kiszorítva, ezekben való szükségleteinket a mi iparosaink készítsék a jövőben.

Ujdonságok

Szentes, 1904. szeptember 22.

— Rendkívüli megyeülés. Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 22-én rendkívüli közgyűlést tartott, a vármegyeház kistermében, Cs a t ó Zsigmond dr. főispán elnöklése mellett, — aki, miután a közgyűlést a megjelent megyebizottsági tagok üdvözlésével megnyitotta, előadta, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívását, a községi közgyűlés fizetés rendezéséről alkotott törvény és az annak végrehajtására kiadott miniszteri utasítás az a rendelkezése tette szükségessé, mely szerint a jegyzők természetben élvezett javadalmi felbecsülendők és ezen becsülés eszközésére, a járási főszolgabírák elnöklése mellett, járásonként egy-egy becsülőbizottság alakítandó, melybe 2—2 tagot a megyegyűlés választ, 2—2 tagot pedig a főispán nevez ki. Ezután Gy ő r y Antal aljegyző ismertette a törvény és miniszteri utasítás vonatkozó rendelkezéseit, mire a közgyűlés, C i c a t r i s Lajos dr. alispán javaslatának elfogadásával, a vármegye három járására megválasztotta a 2—2 becsülő bizottsági rendes és 1—1 póttagot, mely bizottságba a főispán ugyanennyi tagot nevezvén ki, — ezzel a közgyűlés be is zárult.

— A csongrádi munkásházak ügye. Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága, hogy a vármegyében a munkásházák építésének üdvös akcióját tovább fejlessze, a tavaszi közgyűlésen elhatározta, hogy a vármegyei szegényalapból 25.000 korona hitel nyit, elsősorban Csongrádon építendő munkásházák emelésére bizonyos feltételek mellett adandó kölcsönök nyújtására. A megyegyűlés ezt az emberbaráti határozatot a belügyminiszter most jóváhagyta és így már a jövő tavaszszal, esetleg még ez ősz folyamán is hozzá foghatnak a csongrádi munkásházák építéséhez.

— A népoktatás reformja. A nyár folyamán a közoktatásügyi minisztériumban át-dolgozták a népoktatási törvény reformjára vonatkozó előadói tervezet azoknak a szaktanácskozásoknak az eredménye alapján, melyeket ez évi pünkösöd hetében ez érdekből Budapesten, a minisztériumban tartottak. Az így megszövegezett új népoktatási törvényjavaslatot Berz v i c z y Albert közoktatásügyi miniszter még az ősz folyamán benyújtja a képviselőházhoz.

— Elhalasztott vendégjáték. Ugy volt, hogy K. Hegy e s y Mari a nemzeti színház kiváló művésznője, már tegnap este fellép a színpadon mint vendég, a »Stuart Mária« című történelmi dráma címszerepében, de közébjött akadályok miatt ez a terminus némi halasztást szenvedett és az illusztris vendég csak holnap játszik első, mint vendég, a színtársulatunknál. K. H e g y e s y Mari művészi egyéniségét nem kell fölfedeznünk a szentesiek előtt. Jól ismeri őt a mi közönségünk nemcsak a nemzeti színházból, hanem

abból az időből is, amikor még a régi rozoga szinkörben, Bokody szintársulattal vendégzerepelt élünk utólszor, amikor is tiszteletére a közönség társaságomat rendezett, némi részben kifejezve hódolatát az ő magas tökéletességű művészetéért. Ha mostani vendégfellepte némi késésselment szenved is, — legyen róla meggyőződve a bájos művész, hogy Szentes műértő közönsége mindig önmagával üdvözi, ha hozzák jön bennünket itthon magunkkal gyönyörködve tenni művészi játékokban és hogy mindig ünnepi alkalom lesz nekünk az, ha őt színpadunkon láthatjuk!

— **Vasúti gyűlés.** A szentes-vásárhelyi vasúti érdekeltiség végrehajtó bizottsága a napokban, Csátó Zsigmond dr. főispán elnöklése mellett, Szentesen gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a motoros személyközlekedésnek a szolnok-vásárhelyi vonalon mielőbb való behozatala érdekében kérelemmel forduljanak a kereskedelembizvitási miniszterhez és egyúttal kérik fogják azt is, hogy a kormány az ezen vasút építéséhez adott államsegély összege javára ne tartson igényt a vasújvédtelemből való külön részesedésre.

— **550.000 korona Csongrádnak.** Csongrád község képviselőtestülete a napokban tartott közgyűlésen elfogadta a csongrád-széchenyi armentesítő társulatnak azt az ajánlatát, hogy a város által a nagy árvízkor teljesített félmillió munkálataokért és az ártérlétekből kiszajátított földekért 550.000 koronát hajlandó fizetni. Az ajánlat elfogadásával egy hosszú idő óta házódoó vitás és peres ügy lett, a község javára elég kedvezően, megoldva. A község képviselőtestületének tagjai — értesülésünk szerint — azt tervezik, hogy a több, mint félmillió kértalanítási összeg terhére villamvilágítást létesítsenek a községben és egy nagy nyári színtörök építenek.

— **A zsidók és az 1848. XX. törvény-cikk.** Az országos izraelita iroda körlevelet intézett az ország összes zsidó hitközségeihez, tehát bizonyosan a szentesihez is, azzal a felhívással, hogy közzéjék az irodával a hitközségi tagok adózási viszonyait. Ugyanis nagyon sok hitközségben, így Szentesen is, a kultuszadó súlyos terhet képez az egyház tagokra nézve és most az országos izraelita iroda erre vonatkozólag azért gyűjti az adatokat, hogy a szegény hitközségek részére, az 1848. XX. törvény-cikk alapján állami támogatást kérjen. Ezt a támogatást megkaphatni az országos iroda azért is reméli, mert Tisza István gróf miniszterelnök megígérte, hogy az 1848. XX. törvény-cikk részleges végrehajtása alkalmával az összes felkezeteket tekintetbe fogja venni.

— **A falu rossza.** Egy megalkodott tapéi parasztlány fölött itélkezett a napokban a szegedi büntető bíróság. A legény neve: Terhes Szilasi István. Lopás és közsédd ellen való kihágás miatt elment ellene vádat a királyi ügyész. Olyan dolgokat művelt ez a legény, hogy a tápiák elneveztek a falu rosszának. Há hónap előtt napra elűzte a házát a szüleit, akiket agyonveréssel fenyegetett. A két tetetetlen öreg elfutott a szomszédokhoz, ez alatt pedig otthon a lelketlen fiú felpakolt minden felpakolhatót és vitte be Szegedre eladni hogy az árát elmulassa, cifra gúnyát, zseb, órárt vegyen rajta. Két hónapja, hogy anyját nagyon akarta ütni és hogy ezért a falu népe e miatt felzavart ellene, megfenyegette a rátörő embersokaságot, hogy ha békén nem hagyják, felgyújtja az egész falut. Erre a népek vasvillára kaptak és kiüldözték a gonoszt

a községből. A legény akkor Szegedre szökött, ahol elfogták és letartóztatták. A most ellene megtartott tárgyalás során, mikor a bíró ezt kérdezte tőle, és miért bánt olyan kegyetlenül a szüleivel és miért lopta meg őket, azzal védekezett, hogy éhezették, mint egy kutya, mire az apja rápírtott, hogy ne hazudozzon, hiszen egész nap aludt és éjjel meg folytón csavargott. A törvényszék az elvetemült fiút két évi fegyházra ítélte, mely ítélet ellen a vádlott fellebbezett.

— **A betegsegélyző törvény tervezete.** Az iparos-munkás-segélyező pénztárakra és a balesetbiztosításra vonatkozó törvényjavaslat tervezete — mint értesülünk — rövid idő múlva teljesen készen lesz. A jövő hónap végén a tervezet az ipartanács elé kerül és az itt esetleg felmerülő észrevételekhez képest fogják aztán a törvényjavaslatot megszövegezni.

— **A vészfék.** Különös passziója a Kistelekben lakó Májér Sándor gazdának, hogy ha vasúton utazik, megrántja a vészféket és ezzel a vonatot megállásra kényszeríti! Igaz, hogy ennek a passzióknak a kielégítése büntetés von maga után, de úgy látszik, Májér Sándor ezzel nem sokat törődik, mert a múlt hónapban is, hogy ismét vonaton utazott, újfont megrántotta a vészféket, mire a vonat természetesen ezúttal is megállt. De természetesen, hogy a büntetés is bekövetkezett ezúttal is, mert a szegedi büntetőbírósg a passziózáért ezúttal 2 napi fegyházra ítélte ei a kisteleki magyart.

— **Az új anyakönyvi törvény végrehajtása.** Az állami anyakönyvi törvény módosításáról szóló 1904. évi XXXVI. törvény-cikk szentesített, megjelent az országos törvénytarban. Az új törvény 1905. január 1-én lép életbe. Érdekes változást hoz be azzal, hogy a bejegyzések jövőre nem az eddig használt jegyzőkönyvekbe történjenek, hanem az egyházi anyakönyvek mintájára készítenek rovatos anyakönyvi lapokba. Ezzel az egyszerűsítéssel a jegyzőkönyv akarnak segíteni, akiknek az anyakönyvvezetés ezután rendes hivatalos teendőjük lesz.

— **Kisteleki hírek.** A Kistelek község tulajdonát képező kétezer holdas közbirtokból a község ezer holdat parcellázva bérbead, a másik ezer holdat pedig meghagyja közlegelőnek. Az ezer holdas parcellázott terület jelentékenyen megfogja szaporítani a község közjövendelmét. Kistelek különben is a legboldogabb községe varmegyének, mert ott a lakosság egy fillér községi adót sem fizet. Elismerés illeti a község érdemes előjáróságát, mely a vagyonosodás útján vezeti ezt a színmagyar községet. — Az általános piaci drágulás azonban Kisteleket is fellekereste: a marhahús ára különként 54 krajcár, a sertés-húsé 48 krajcár lett, vagyis a mérszarosok 8 százalékkal emelték a hús árát. Az előjáróság ez ellen azonnal akarja most megvédeni a község lakosságát, hogy hatósági mérszár-széklet készül állítani. A fogyasztási adó bérbevételére szintén lépéseket tesz az előjáróság Kistelekben és legközelebb kiüldöttséget meneszt a pénzügyminiszterhez, kérik, hogy ezt a javadalmat évi 15000 koronáért engedje át a községnek.

— **Szegedi őszi vásár.** A szentmihályi napi őszi országos vásár Szegeden október 7-én kezdődik és bezárólag október 15-ig tart. Október 7—8-án sertésvásár, 9—10-én sertés és baromvásár, 9—15-én kirakodó árúvásár. A jóságvásárra, vérszentes helyekről mindenféle lóbaszóság szabadon felhajtható.

— **A lóköltők nyomában.** A mezőcsáki csendőrség egy karaván oláhlojányt tartóztatott le, akiknél gyanús lovakat talált, melyekről a rendőrkapitánytánysághoz is megküldött leírásról ítével, valószínűnek látszik, hogy azok az Aradi Lajos szentesi gazdától elhajtott lovak lesznek, mert az eddigi nyomozás arra felé vezet. Aradi Lajos

mint láos, személyesen útazott el a helyszínre, hogy a kérdéses lovakat megnézze. Ezzel a hírrel kapcsolatosan említjük meg, hogy rendőrségünk egy 12 tagból álló, véggyházi illetőségű cigánykaravánt tartóztatott le és továbbított toloncúton Vasárhelyre.

— **Furfangos család.** Algyő községben Dománits Jozsefné szatócsüzletében beallított a napokban egy Kardos János nevű ismert csavargó s kérte, hogy váltssanak fel neki egy 20 koronás bankjegyet. Az asszony minden gyuan nélkül olvasott le erre a boltaszatra 20 darab egykoronást, mire Kardos a pénz hirtelen összemarkolva, kiszaladt a boltból. Dománicsné kitalozására az utcán járók Kardos után futottak és el is fogták, ennek azonban sikerült üldözőik kezéből magát kiharadni és megszökni. Most a csendőrség keresi a furfangos tolvajt.

— **Országos vásár.** Hódmezővásárhelyen az őszi országos vásár október 8—9—10-én lesz, első napon a jóságvásárra. A békéscsabai őszi országos vásár pedig október 21-én kezdődik és bezárólag október 24-ig tart, első napon szarvasmarha, juh-kecske és sertésvásár, 2-ik napon lóvásár, a két utolsó napon pedig a kirakodó vásár. Vérszentes helyekről mind a két vásárra szabad mindenféle jóságfelhajtas.

* **Örömhír tüdőbajosoknak.** Sok faradt-eg után a vegyi iparnak sikerült oly gyógyhatású szert találni, melyet méltán nevezhetünk a tüdőbajok gyógyszerének. A Sirolin kellemes szagú és ízű szirup, mely teljes ártalmatlansága mellett kiváló gyógyhatással bír. A szernek már rövid használata után szűnik a köhögés, kevesbedik a köpet, mulik az éjjeli izzadás és mellfájás, javul az étvágy és a testsúly gyarapodása észlelhető.

Színház.

Talán a közönségnek a színházlatogatás iránt az utóbbi napokban ismét ellanyhult érdeklődése okozta, hogy az igazgató szerdán is zónacéladást tartott, mely alkalommal Hervey minden időben szépségűn operette, a nébantsvirág került előadásra, Döniz szerepében Szalay Vilmmával, aki kellemes, tisztán csengő énekével nyílt színen is nem egyszer ragadta tapsra a nem nagy számú közönséget. Jó partner volt Madás (Celesztin) s pompás örmester Gyarfás (Lorió), míg a többi szereplő: Perényi (Fernand), Kovács (szinagagató), Balogh (ató Desibü) és P. Nagy Lúda (lejedlemasszony) szintén legjobb tehetségükkel mozdítottak elő az ősszjáték sikerét.

Csütörtökön az ifjú oroszlók legjellemesebbje: Gorkij Makszimnek egy életképt, az éjjeli kiüldöttségek helyett adtak nekünk először, melyet a színlap igaz néven mond jelenteknek a mélységből, mert tényleg, bár Szentpétervár ellúllóitjeinek életét tája élnek a négy felvonásra tagolt színmű, voltaképpen nem egyéb az egy kalci-doskop képnél, mely igaz hús és vérből való alakokban vezeti élnek a nagy világvarosok nyomorultjait, mert hiszen, amit Gorkij az orosz nagyvarosok nyomorúságából élénk tár, az közös ember és nem egy nemzetiséghez kötött nyomorúság, olyan mely minden nagyvaros leljában élnek találak; — csak fel kell keresnünk és bizony találunk.

Színészeink rendkívüli ambícióval játszták meg ezt a sötét keretű színművet. Mind együtt és egyenkint igyekeztek behatolni szerepük szellemebe és ha azt mondjuk, hogy ez csaknem mindnyájának kitünően sikerült is, mindent elmondunk az előadás, az ősszjáték és a kitünő színeni dícséretére.

Mégis különösen ki kell emelnünk a szereplők közül elsősorban Madást, aki minden gesztusával kiválóan egyénítette a delirium tréménzben szenvedő ellúllott bárót, Gyarfást (Vaszka), Gorkij fionát (Nasztja), Baloghot (szinész) aki igaz hangokat talalt az alkoholtól megmérgezett lelkivilágú színész keserűségének tolmácsolására, B. Sücs Margitot (Vaszilisa), Krasnait (Szotin) és Asbóth Lilit (Anna) aki igen jól játszta meg az élethez ragaszkodó

aszáros asszony halódásának jelenétét. De a többi szereplő is mind dicsőretet érdemel, az előadás pedig azt, hogy megismételjük, — mert hiszünk, hogy másodsor több nézője lesz, mint volt első ízben.
P é n t e k e n, félhétjárákkal az „Ördög mátkáját” adták összevágó, kerek előadásban. Tegnap este pedig a „Postásfiú és hűg” a kacagattat meg ismét a közönséget.

Közgazdaság.

Szentes, 1904. szept. 24.

A gabona üzlet a hét eleje óta kissé megélénkült, az árak ismét emelkedő irányzatúak és így úgy az eladási, mint a vételkezdő kedvezőbb, mint a múlt hét végén volt. Folyó hó 9 én a helyi piaci árak a következők:

Búza métermázsája	10 frt. — kr.
Arpa	7 „ 50 „
Zab	7 „ — „
Kukorica	7 „ 50 „

Vasúti-menetrend.

Érvényes 1904. május 1-től.

Szentes—Hivásárhely—Szeged:

Szentesről indul 4 óra 47 perc éjjel, 8 óra 24 perc délelőtt 5 óra 39 perc délután.
Szegvárról indul 5 óra 10 perc éjjel, 8 óra 48 perc délelőtt, 6 óra 10 perc délután.
Mindszentről indul 5 óra 48 perc éjjel, 9 óra 24 perc délelőtt, 6 óra 46 perc délután.
Hódmező Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 15 p. délelőtt, 7 óra 39 p. este.
Szegedre érkezik 7 óra 55 perc reggel, 11 óra 17 perc délelőtt, 10 óra 55 perc este.

Szeged—Hivásárhely—Szentes:

Szegedről indul 3 óra 50 perc éjjel, 2 óra 4 perc délután, 7 óra 20 perc este.
Hm-Vásárhelyről indul 7 óra 22 reggel, 3 óra 50 perc délután, 8 óra 36 perc este.
Mindszentől indul 8 óra 26 perc reg este 4 óra 54 perc délután, 9 óra 40 perc reggel.
Szegvárról indul 8 óra 50 perc este. 5 óra 19 perc délután, 10 óra 3 perc 1.
Szentesre érkezik: 9 óra 10 perc reggel, 5 óra 38 perc délután, 10 óra 23 perc este.

Szentes—Szolnok—Budapest:

16 perc délelőtt 8 óra 0 perc este.
Tökéről indul 6 óra 29 perc reggel, 11 óra 52 perc délelőtt, 6 óra 32 perc este.
Kszármartonból 7 óra 11 perc délelőtt 12 óra 38 perc délután, 7 óra 22 perc este.
Tiszföldváról 8 óra 1 perc d. e. 1 óra 33 perc d. u., 8 óra 14 perc este.
Pusztatanyórol 9 óra 5 perc d. e. 2 óra 42 p d. u. 9 óra 19 perc este.
Szajolról indul 9 óra 35 perc d. e., 3 óra 2 perc délután, 9 óra 41 perc este.
Szolnokra érkezik 10 óra 0 perc délelőtt, 3 óra 28 perc délután, 10 óra 6 perc este.
Budapestre érkezik 1 óra 10 perc d. u., 6 óra 40 perc este, 5 óra 0 perc reggel.

Budapest—Szolnok—Szentes:

Budapestről indul 10 óra 0 perc éjjel, 8 óra 10 perc reggel, 2 óra 15 perc délután.
Szolnokról indul 3 óra 21 perc éjjel, 11 óra 31 perc délelőtt, 4 óra 48 perc délután.
Szajolról indul 3 óra 52 perc éjjel, 12 óra 3 perc délután, 5 óra 18 perc délután.
Pusztatanyórol indul 4 óra 15 perc reggel, 1 óra 24 perc délután, 5 óra 36 perc délután.
Tiszföldváról indul 5 óra 50 perc reggel, 2 óra 47 perc délután, 6 óra 42 perc éjjel.
Kunszentmartonból 7 óra reggel, 2 óra 58 p délután, 7 óra 33 perc éjjel.
Tökéről indul 7 óra 30 perc reggel, 3 óra 30 perc délután, 8 óra 0 perc este.
Szentesre érkezik 8 óra 4 perc reggel, 4 óra 1 perc délután, 8 óra 30 perc éjjel.

Budapest—Félegyháza—Csongrád:

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel 2 óra 30 perc délután.
Félegyházáról indul 12 óra 25 perc délután, 5

30 perc délután.
Gátérről indul 12 óra 51 perc délután, 5 óra 58 perc délután.
Kónyaszékről indul 1 óra 8 perc délután, 6 óra 16 perc este,
Csongrádra érkezik 1 óra 25 perc délután, 6 óra 33 perc este.

Csongrád—Félegyháza—Budapest:

Csongrádról indul 9 óra 15 perc reggel, 1 óra 50 perc délután
Kónyaszékről indul 9 óra 33 perc reggel, 2 óra 7 perc délután.
Gátérről indul 9 óra 56 perc reggel, 2 óra 27 perc délután.
Félegyházára érkezik 10 óra 20 perc délelőtt 2 óra 50 perc délután.
apestre érkezik 1 óra 25 perc délután, 7 óra 10 perc este.

Felelősszerkesztő: **BÁNFAI LAJOS.**
Társzerkesztő: **MATEFFY LÁSZLÓ**
Zsádtulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

ad/6182. 1904.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező, alsó- és felső csürhejárású legelők, a gazdasági tanácsnoki hivatalban 1904. október hó 4-dikén megtartandó nyilvános árverésen 1905. évi január 1-től kezdődő 3 évre haszonbérbe fognak adani, és pedig a jelzett napon, d. e. 9 órakor az alsó, — d. e. 10 órakor a felső járási legelő; kiállítási ár a mostani haszonbér, bánatpénz 25 kor. Utóajánlat nem fogadtatik el.

Szentes, 1904. szeptember 17.

2—1 Tabajdy, g. tanácsnok.

ad/6179. 1904.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező toronyórák és hivatali helyiségekben levő fali órák gondozása és jókarban tartása, a gazdasági tanácsnoki hivatalban 1904. október 4-én d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árjélesen az 1905. január 1-től kezdődő 3 évre vállalatba fog adani. Kikiáltási ár 154 korona. Bánatpénz 40 korona. Utóajánlat nem fogadtatik el.

Szentes, 1904. szeptember 17.

2—1 Tabajdy, g. tanácsnok.

Értesítés.

Tudatom a t. közönséget, hogy saját üzletemben, J. t. 486. szám alatt lő bekötő készüléket állítottam fel, amelyben a legmakacsabb lovat is könnyű módon meg lehet vasalni.

tisztelettel:

Varga Lajos,
kovács-mester.

2—1

Szőlő eladás.

Hunyadi Sándor I. t. 36. számú házándl kiváló szép fehér lugas-szőlő (nem permetezett) van kisebb-nagyobb mennyiségben eladó.

1—1

Csongrádvármegye alispánja.

7092/1904. sz.

Pályázati hirdetmény.

A szentesi vármegyei közkórház-nál megüresedett s 800 korona fizetés, élelmezés, természetbeni lakás, fűtés, világítás és mosással javadalmazott kórházi segédorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A segédorvosnak egyetemes orvostudori oklevéllel kell bírnia. Kinevezése az eskü letétele napjától kezdődőleg 2 évre szól, mely azonban további 2 évig meghosszabbítható.

A tenti képesítést igazoló, erkölcsi s egyéb bizonyítványokkal felszerelt s főispán úr ó mellóságához címzett pályázati kérvények az alóírt alispánhoz 1904. évi október hó 31-ikének d. u. 4 órájig nyújtandók be.

A későbbben érkezett vagy távirati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Szentes, 1904. szept. hó 20-án.

1—1 **Dr. Cicatricis,** alispán.

Vajda Jánosné,

I. t. 438. számú házánál kétszobás padolt lakás a mellék helyiségeivel együtt azonnal kiadó. — Ertekezhetni II. t. 249. szám alatt. 2—1

815.1904. szám.

Árverési hirdetmény.

Alóírtott bírósági végrehajtó az 1881. év LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósnak 1904. évi V. 169 s. 416. számú végzése következtében, Dr. Purjesz János s Dr. Sziracki János ügyes által képviselt Weisz Jakab szentesi lakos s a Nagyszébeni fő diktentézet javára Mezei István s neje kistölkei lakos ellen 40 s 198 K. 64 f. s járulékal crejéj 1904. évi július hó 11 s júli 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 980 kor. — fill re becsült következő ingóságok, u. m: lovak, kocsis s buza termények nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíró-ság 1904. évi fenti számú végzése folytán 338 kor. 64 fill. tőkekövetelés, ennek a végzésben jelzett napj-tól járó 5 s 8 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltóidő és eddig összesen 122 kor. 12 fillérenben bíróilag már megállapított költségek crejéj Kis-tőlken végrehajtást szenvedettek 122 sz. a tanyai lakásan leendő eszkozlésére 1904. évi szept hó 30-ik napjának délutáni 3 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igények számség esetén becséron alulis el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § értelmében, ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1904. évi szept. hó 15. én.

Végh Sándor,
kir. bír. végrehajtó

ad|10135. 1904.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező tiszai rakpart és kikötő díjszedési jog és a külső tiszai árteri föld, valamint külön a kuczori csárda melletti föl, a gazdasági tanácsnoki hivatalban 1904. október 4-ikén d. u. 4 órakor tartandó nyilvános árverésen, 1905. január 1-től kezdődő 3 évre haszonbérbe foglagnak adatni. Kikiáltási ár 1001 korona. Bánatpénz 100 korona. Utóajánlat nem fogadatik el.

Szentes, 1904. szeptember 17.

2—1 Tabajdy, g. tanácsnok.

Szentes város tanácsától.

10197/1904.

Hirdetmény.

Szentes város tanácsa közhírré teszi, hogy a Bartha féle háznál levő magtárhelyiség 1905. évi január 1-től 1905. december 31-ig 1 évre a gazdasági tanácsnoki hivatalban 1904. évi október hó 17 napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen bérbeadatik.

Kikiáltási ár: 400 korona, bánatpénz 40 kor.

Feltételek megteudhatók a gazdasági tanácsnoki hivatalban.

Kelt Szentes város tanácsának 1904. évi szeptember hó 9-én tartott üléséből. 1—1

Dr. Mátéffy,
polgármester

Eladó. Érsek Imre I. 698. számú háza olcsón és kedvező feltételek mellett eladó.

S z t r a k a-féle
TANNIN-⁸⁻³CSOKOLADÉ
kítűnő hatású kis
gyermekek és felnőttek
hasmenése ellen
Egy drb ára 40 f.
Kapható minden
gyógyszerárban

10917. sz. 1904.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári szent Mihály országos vásár

f. évi szept. hó 29-től bezárólag október hó 3-áig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása

az országos vásárra szept. hó 29-től, csütörtökön reggel 5 óratól kezdve

meg van engedve.

Temesvárott, 1904. évi szept. 16.

A városi főkapitányságtól

2—1 **Bandi Rezső,**
főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés vásár.
Gyümölcs-, mezőgazdasági- kereskedelmi, és iparvásár.

PÉNZ

Előzetes költség nélkül.

4%⁰-os

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzüsteteketől a föltárbírók és bírák által 1. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt!

nyújtunk papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszkrétan.

Bank- és magánadósságok convertálása.

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint finanszírozzuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával. 52—1

MELLER LAJOS és Társa Budapest, VI., Teréz körút 32
(Törvényszékileg bejegyzett cég)

(Válasz bélyeg)

Iszákosság nincs többé.

Kívánatra bárkinék bér mentesen küldünk egy csomag Cozapot. Kávé, tea, étel vagy szeszcs italban egyelőre adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szöbeszede a tartózkodásról, mert csodálatos ellenvennőssé teszi az iszákosnak a szeszcs italt. A Coza oly csodálatosan és biztosan hat, hogy az feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtji, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten, teljesen segített rajta. Jó férj volt, józan állapotában, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos féltelen, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becstelenség és szegénység közepette életem! De minek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és otthonát, gondterhes tífus-helyét örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit bekérette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra, és szerencséséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánnak, egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos hatásáról. Készkedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept 188), 71, High Holborn, London, W. C., ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

Eladó házak.

I. tized 254. sz. ház (csendőr laktanya) eladó, vagy október 15-től 2 lakásnak kiadó. — Ugyancsak a III. tized 31-ik szám alatti (ovoda melletti) ház is eladó. Ertekezhetni ifj. Kovács János építőmesterrel I. tized 147. sz. alatt. 3—1

Eladó ház.

I. t. 441. számú Özy, Kolpaszky Lajosné háza szabadkézből örök áron eladó és azonnal is átvehető. Ertekezhetni hétköznapokon az ev. templom építési vállalkozójával Kácsor Jánossal ugyszintén a tulajdonos nővel. 5-4

Eladó föld.

Székely Sándor belső-cserei 8 hold szántóföldje szabadkézből eladó. Ertekezhetni I. t. 288. szám alatt a tulajdonossal. 3—2

EGYÉVES ÖNKÉNTESEK

a szükséges egyenruhák és felszereléseket a legszebb és legjobb kivitelben a legjutányosabb árakért nálunk szerezhetik be. — A vidéken lakó t. megrendelők kényelmére kívánatra megbizottunkat mértékvetel végett saját költségünkön oda utaztatjuk

===== NEMES L. és TARSÁ, SZEGED. =====

10-2

Brazay-féle Sósorszesz

Ha naponta BRAZAY féle sósorszeszszel öblögetjük a torkunkat, elcjét vesszük a meghűléstől eredő torokbajnak.

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a

Guschelbauer Antal-féle szabályozható

Női derék-szabászati készülék

segélyével, anélkül, hogy szabászati rajtot tanult volna. — Eme készülék minden testalkat részére **szabályozható.** Akadémián vizsgáztam. — Számos elismerő levelet kaptam minden országból. — Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Képviselők minden helységben kerestetnek. — Magyarozatokat ingyen küldök. 52-10

Ügynökök

kerestetnek, kik az ujonnan kibocsátott

Erzsébet-királyné-sorsjegyek

törvényesen kiállított részleteivelnek eladásával foglalkozni akarnak.

Magas jutalék és jutalomdíj!

Sikeres működésnél esetleg havifizetés

Anyag miatt forduljanak 2-2

Dirnfeld Testvérek bankházához V. Fűrdőutca 4.

BUDAPEST.

Szöke István

III. tized 380 sz. Kossuth-utcai házával egy 3 utcai szobából álló lakás a szükséges mellékhelyiségekkel, azonnal is haszonhérbe kiadó. — Ertekezni ugyanott a tulajdonossal. 3-3

Vadászok figyelmébe!

Legujabb szerkezetű egy és kétcsövű vadász fegyverek kaphatók jutányos árban **Toncs Gyula** vas- és fűszer-üzletében Szentesen. 3-2

Eladó ház.

I. t. 615 szám alatti ház eladó, esetleg földbirtokra kicserélhető. — Ertekezni ugyanott a tulajdonossal. 26-7

Ónody Géza

Kurcapani-utcai háza eladó; esetleg haszonhérbe is kiadó. 3-2

Bútor eladás.

Idősb Purjesz Mórnál, III. t. 29. sz., elköltözés okából egy nem rég beszerzett ebédlő; úgyszintén szalon és

olcsóbb bútorok eladók; — valamint egy 3 méter magas, oszlopos, diófa keretű gyöngy és bronz betétű belga-üveg-tükör eladó.

NE ADJON SEMMIT!

bármiféle
dicséretre

hanem győződjék meg mintagyűjteményünk megtekintése által személyesen, hogy nem létezik Bécsben még egy üzlet, melyben legutolsó divat szerinti **szolid gyapjú-, selyem és mosókelmék**, valamint minden **ruházati czikkekk** olyan meglepő olcsón kaphatók mint nálunk.

Egy ily módon kitöltött levelezőlap elegendő, hogy rendkívül dűstartalmú mintagyűjteményünket ingyen és bérmentve megkapja

T. Zwieback Lajos és Fivére uraknak

Bécs, VI/2.
Mariahilferstrasse 111.

Küldje be nekem mintagyűjteményét

Tisztelettel:

(aláírás.)

Ludwig ZWIEBACK & Bruder

WIEN, VI/2, Mariahilferstrasse, csak 111.

5-2

Gyönyörűen illusztrált divatkatalógusok.

ERTESITES.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **Singer Co Varrógép-részvénytársaság kötelekéből kiléptem**; mivel szerződéselem értelmében **varrógépüzletet csak egy év letelte után nyithatok** — egyelőre mint **szakképzett mechanikus**

varrógép, kerékpár stb. mechanikai szerkezetek javításával foglalkozom.

A tőlem vásárolt varrógépekért **elvállalt 5 évi jótállást azonban betartom és a kötelezett javításokat ezután is munkadíj mentesen esz- közlöm Ill. tized, Koháry-utca 1904. sz. a. (Király és Rapcsányi-fel- házban) üzletemben, ahol mindenféle rendszerű gépekhez levő **tűk, olaj és az összes alkat- részek is kaphatók.****

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

Téby Lajos,

mechanikus.

Törlesztéses kölcsönt

98 százelek árfolyamban, melyben a közvetítési díj már bentfoglal- tatik, nyújt a nagyszabeni takarékpénztár következő feltételek alatt:

- A) Csak földbirtokra és 30,000 koronától kezdve 50 évre, 100 félévi részletekben, minden 100 korona után 26 11 fillér.
- B) Földbirtokra és szilárd bérházakra 20000 koronától kezdve 50 éves 100 félévi részletekben, minden 100 kor. után 27 K 16 f.
- C) 10,000 koronától kezdve
 - a) 82 félévi részl 100 k. után 29.60 f
 - b) 70 „ „ „ „ 31.08 f
- D) 2000 koronától kezdve
 - a) 80 félévi részl. 1000 k. után 31.84 f
 - b) 50 „ „ „ „ 37.47 f
 - c) 20 „ „ „ „ 75.05 f
- E) 1000 koronától kezdve
 - a) 64 félévi részl. 1000 k. után 34.98 f
 - b) 46 „ „ „ „ 39.81 f
 - c) 36 „ „ „ „ 45.05 f
 - d) 30 „ „ „ „ 50.09 f

Kereseteket elfogad és közvetít dr. Krisháber Mór Orsházán, a ki egyszersmint minden fel- világosítást nyújt. 15-2

Dicsőszőlő
Leiliumerességet!

Majai árdekekben
birtokosok, kiválólag

Hirdetési Irodája által,
Budapest, Erzsébet-körút 64.

Szállítástól
Postánál!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénés hévízi gyógyfürdő, pártalan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvizuszodák, kő- és kádfürdőkkel.

200 kényelmes lakosztóval.

Prospektus kívánatra
ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKEREBB
a KRIEGNER-féle

1 Öveg 2 korona, kis Öveg 1 kor.

Főrkár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSÉ!
• ELŐZÉKENYBŐ!

SZERENŐS-NAPTÁR
INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.

a magy. kir. szab. osztályozású költőművész helye.

10,000 sorsjegy, 55,000 nyar. — Nyaralások Összege: 14,450,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2

300 koronától kezdve ad kölcsönös kölcsön-
terv-kölcsönökkel, melyek után

1000 koronától kezdve: 2% levetéssel!	2% levetéssel!
10000 koronától kezdve: 3% levetéssel!	3% levetéssel!
20000 koronától kezdve: 4% levetéssel!	4% levetéssel!
30000 koronától kezdve: 5% levetéssel!	5% levetéssel!
40000 koronától kezdve: 6% levetéssel!	6% levetéssel!
50000 koronától kezdve: 7% levetéssel!	7% levetéssel!

Készletét járulékos kölcsönökkel egyenlíti.

Bővebb felvilágosítást az intézet
díjmentesen ad.

HÓTEL PARIS SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szoba 220 kád felbelső kázzal és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és szórakodó a házban. Vilámszobai megalapító az ósasz pilyandvarek és hajók felé.

REMINGTON

LEGKÖZLEKESEBB
FELÜLMUTATLAN

IRÓGÉP ÚJ MODELLEJE megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD
GLOGONSKIJ

**BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.**

Fesse haját a **CZERNY-féle**

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékek kedvencei általános helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglés elsőrangú étterem!

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Külön magyar konyha, vidéki itatók és a világhírű „PSCHORRERÁU” egyedül kimerése.

Az egyedül kimerő vidéki angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle vidéki angol mely színesíti a falakat, mennyezeteket, mázókat, kőzeteket, és az azokat a színekkel díszíti, melyek a természetben is előfordulnak.

Egy öveg ára 2—K, hozzá a gorka-szappan L—K, pudor 2—K.

Postai számlákra nem.

Kereskedőhely: **Balassa Kornél** Budapest — Erzsébetfalva.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legbiztosabb gyógymód: asztma, szív-, gyomor-, légsz. és bőrből, zselé, emésztő szerv stb. elzár.

Megalapítója és egyedül képviselője:

Dr KOVÁCS J. főorvos orvosa
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRÚT M. SZ. 1. EM.

Az egyedül kimerő vidéki angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle vidéki angol mely színesíti a falakat, mennyezeteket, mázókat, kőzeteket, és az azokat a színekkel díszíti, melyek a természetben is előfordulnak.

Egy öveg ára 2—K, hozzá a gorka-szappan L—K, pudor 2—K.

Postai számlákra nem.

Kereskedőhely: **Balassa Kornél** Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V. Lipót-körút 7.

Benzin- és petrolin- motorok

BÉCS
Credencstrasse 78—80.

Benzin- és petrolin- motorok

Szivógáz-motorok 2-3 hengeres teljesítméssel.

Keremény berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kezvező kezelési feltevések.

Elsőrendű legelőcsövek, legelőcsövek

Budapesti IV., Központi Városház (tábla A. 16.17)

Anthonia

Az egyedül kimerő vidéki angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle vidéki angol mely színesíti a falakat, mennyezeteket, mázókat, kőzeteket, és az azokat a színekkel díszíti, melyek a természetben is előfordulnak.

Egy öveg ára 2—K, hozzá a gorka-szappan L—K, pudor 2—K.

Postai számlákra nem.

Kereskedőhely: **Balassa Kornél** Budapest — Erzsébetfalva.

LEON és OLAI

Budapest, IV., Központi Városház (tábla A. 16.17)

Minkat az ország minden részében ingyen és bérmentve küldünk

Elsőrendű legelőcsövek, legelőcsövek

Budapesti IV., Központi Városház (tábla A. 16.17)

Anthonia

Schlicht-Zappal

„szarvas” vagy „kulcs”

jegyzékel

legjobb lenkioldással és emelőfogva
legelőcsövek szappan is. — Minden
szarvas szarvasi fű mellett.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schlicht” névvel és a fenti védjegyek egyikeivel legyen ellátva.

Ne vegyen senki hangszert

míg **Reményi Mihály** műhangszerész cs. és kir. szabadalom-tulajdonos, a Magyar királyi zene-akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király u. 44/H.

K A V É

	Kilója
	Korona
Reklám kávé Santos faj, liszta	1.50
Cappeior háztartási kávé, liszta ízű	2.10
Jamaika nagyzemű világos	2.30
Dominó nagyzemű világos	2.40
Seylon Salvador Cuba faj	2.50
Jáva kávé liberális erős nagy	2.40
Legf. Malabár vagy Martini	2.80
Legf. Arabica és nagyzemű Cuba	3.20
Portorico, Moca vagy arany Jáva	3.60
Björgnyk-kávé minden faj	3.80

Féltöltött kávé 2 kor. föl feljebb

Biztos keresetet

nyújtunk minden állású embereknek, sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet-üzlet. Ajánlatok intézendők „Sorsjegy letéti bank”-hoz Budapest, VIII. József-körút 16.

Megjelent. Első legnagyobb magyar szabású munkatankönyv, 350 oldal, 110 rajzzal, füze 10 korona, köté 12 korona, férfi és női szabók részére. Fehérmű szakkönyv ára 1 korona. Szabásztanványokat eljuttatunk. Mehr számú, okl. udzabstaniót. Budapest, VII. Kazinczy-utca 6 H.

4 és fél kilós csomagokban, ha többféle is bérmentve küldünk bárhol, postadíjért számlánk 42 és 74 fillért csomagként. Csomagolás, szállítólétszám nem számítunk.

Minden vendék ajándékba kap egy hozzájuk be-
küldendő bármely kis fénykép után **delegatúrával** feje-
zett és csak a díjazás beérkezett papír keretért és
váltóért számlánk 4 koronát. A kép hasonlósága és
módosítás kivételével minden irányban kezesséünk.
Continental kávéimport társaság. Budapest, V. Lipót-
körút 13. 52—22

Elsőrendű legelőcsövek, legelőcsövek
Budapesti IV., Központi Városház (tábla A. 16.17)
Anthonia

„SZENTES ÉS VIDÉKE“

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-TÉR (HARISZ-HÁZ)
ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
VALAMINT NYILTTETRI KOZLEMÉNYEKET A LEG
JUTANYOSABBAN SZÁMIT FEL

Menyegzői

és

Báli meghívók, Fancrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok

Szalag-aranyozás

Díszmunkák több színnyomásban is

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.